

Василенко Олена Віталіївна, слухач
навчально-наукового інституту заочного та
дистанційного навчання
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри
публічного управління та адміністрування
Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент **Плугатир М. В.**

СТРУКТУРА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Антикорупційна політика являє собою відносно самостійний різновид правової політики держави, яка зводиться до постійної, систематичної діяльності держави за активної участі інститутів громадянського суспільства, що полягає у розробці і впровадженні стратегічних засад і тактичних заходів, спрямованих на усунення причин і умов корупції, вдосконалення юридичної відповідальності за корупційні правопорушення та формування антикорупційної культури. Антикорупційна політика є спеціалізованим видом правової політики, вона має системний характер, оскільки охоплює багато галузей, сфер і напрямків діяльності. Основними структурними елементами політики протидії корупції є антикорупційна стратегія і тактика.

Антикорупційна стратегія повинна починатися з формулювання цілей антикорупційної політики. Корупція є негативним явищем, що різною мірою присутнє у кожному суспільстві на будь-якому етапі історичного розвитку, тому повна ліквідація корупційних практик є фактично неможливою. У фаховій юридичній літературі поширеною є точка зору, що максимум, якого можна досягти у справі протидії корупції, це: 1) зменшити її обсяги, обмежити (локалізувати) сфери її розповсюдження; 2) змінити характер злочинних проявів на менш небезпечні; 3) істотно обмежити вплив злочинності на економічні, політичні, правові та інші соціальні процеси; 4) збільшити ризик настання негативних наслідків для особи, яка вступає в корупційні відносини [1, с. 72].

Антикорупційна тактика передбачає розробку конкретних завдань і способів їх реалізації в інформаційно-дослідній діяльності, у сфері правотворчої діяльності, у сфері інституційно-установчої діяльності, у сферах контрольно-наглядової і правоохоронної діяльності.

У сфері інформаційно-дослідної діяльності антикорупційна тактика передбачає: виділення грантів на проведення наукових досліджень корупційних практик та міжнародного досвіду протидії корупції; створення загальнодержавних та регіональних інформаційно - аналітичних центрів з питань протидії корупції; використання технічних можливостей для отримання інформації про факти корупції (телефони довіри, гаряча лінія тощо).

У сфері правотворчої діяльності: експертне й методичне забезпечення законодавчої діяльності з метою прийняття системно

узгоджених та досконалих з точки зору юридичної техніки актів; заміна дозвільних процедур при відкритті бізнесу на погоджувальні, зменшення переліку ліцензованих видів діяльності, а також товарів і послуг, що вимагають обов'язкової сертифікації; законодавче закріплення чіткого поділу корупційних діянь на види за ступенем суспільної небезпечності на кримінальні, адміністративні, дисциплінарні та цивільно-правові; впровадження обов'язкової антикорупційної експертизи нормативно-правових актів та їх проектів, яка дозволить виявити приховані корупційні загрози, ризики та фактори, що створюють умови розвитку корупції.

У сфері інституційно-установчої діяльності: запровадження системи підбору та розстановки кадрів, яка б базувалася на конкурсній основі та забезпечувала прийняття на службу найбільш підготовленого, морально стійкого кандидата; створення «електронного уряду», який забезпечить доступ до інформації й отримання державних послуг з використанням можливостей мережі Інтернет та мінімізує безпосередні контакти чиновників з громадянами; впровадження процедури одного вікна, коли громадянин подає необхідний пакет документів до одного органу, одному чиновнику, в одне вікно, і через деякий час одержує необхідні йому дозвільні документи або реєстраційні документи в того ж самого чиновника в тому ж самому місці; підвищення рівня прозорості діяльності представників влади (шляхом введення у практику робочих кабінетів з прозорими стінами, встановлення систем відеоспостереження тощо); створення незалежного спеціалізованого органу боротьби з корупцією, чітке визначення його компетенції та місця в системі органів державної влади [2, с. 66].

У сфері контрольно-наглядової діяльності: ревізії та перевірки фінансової діяльності, цільового використання ресурсів як суб'єктами господарювання, так і бюджетними організаціями та державними органами; проведення антикорупційного моніторингу незалежними недержавними організаціями, які на підставі існуючих індикаторів корупції здійснюють аналіз динаміки розповсюдження корупції, її сприйняття структурами громадянського суспільства та ефективності здійснюваних антикорупційних заходів; розвиток підзвітності правоохоронних органів громадянському суспільству; створення при міністерствах і відомствах громадських рад, які надають їм консультативно-методичну допомогу та здійснюють громадський контроль за їх діяльністю.

У сфері правоохоронної діяльності: застосування антикорупційних спеціальних операцій (у тому числі з використанням агентів «під прикриттям») для виявлення корупційних проявів і викриття осіб, причетних до корупційних схем; розробка, впровадження і належне фінансування програм захисту свідків корупційних діянь; розвиток адміністративного правосуддя, яке завдяки судовому розгляду скарг громадян на незаконні дії органів публічної влади і посадових осіб дозволить розкривати потенційні джерела корупції.

У підсумку слід відзначити, що запорукою ефективності антикорупційної політики держави є органічне поєднання заходів антикорупційної тактики і антикорупційної стратегії. Разом із тим, організаційною гарантією дієвості антикорупційних заходів є злагоджена діяльність правоохоронних органів України, до основних завдань яких входить протидія корупційним практикам в нашій державі.

Список використаних джерел

1. Прохоренко О. Я. Корупція по-українськи (сутність, стан, проблеми): монографія / О. Я. Прохоренко. Київ: Вид-во НАДУ, 2005. 456 с.

2. Фатеев А. Н. Противодействие коррупции: политика государства и общественное сознание / А. Н. Фатеев // Философия права. 2010. г 6. С. 64-66.

Вінницька Поліна Костянтинівна,

здобувач ступеня вищої освіти магістра Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент
Стрельченко О. Г.

СУТНІСТЬ КОРУПЦІЙНИХ ДІЯНЬ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ У МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

Корупція в Україні посідає одне з перших місць серед значної кількості проблем країни. За даними окремих досліджень, рівень корупції в медицині є одним з найвищих як в Україні так і у всьому світі. З метою боротьби з корупційними проявами у сфері медицини було прийнято закони України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Ці та «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» Щ, а також Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14 вересня 2017р. № 1086, яким затверджена «Антикорупційна програма Міністерства охорони здоров'я України на 2017 р.» [3].

Боротьба з корупцією - важка гостра проблема, незважаючи на те, що в державі постійно приймаються і регіональні, і загальнодержавні програми боротьби зі злочинністю». При цьому, українці поки що не готові покласти край корупції, більше того, вони продовжують інвестувати в корупційний механізм сфери медицини.

У 2018 р. на замовлення Харківської обласної адміністрації було здійснено регіональне дослідження з приводу існування корупції у медичній сфері. Участь в опитуванні взяли 48 % жінок і 51 % чоловіків. Понад 90 % - особи працездатного віку. Дослідження показало, що корупцією пронизані всі гілки суспільного життя.